

KOŠARKA U INVALIDSKIM KOLICIMA

AUTOR: DRAGANA SVITLICA

2022. Banja Luka

Cilj rada

- Prikazati pravila po kojima se igra košarka u invalidskim kolicima.

Svrha rada

- Odnosi se na predstavljanje ovog sporta, kako bi se proširila svijest o njegovom postojanju i dao značaj u današnjem društvu.

Ko može igrati košarku u invalidskim kolicima?

- Svaka osoba koja ne može da igra košarku zbog invaliditeta ili povrede može da igra košarku u invalidskim kolicima.
- Pod invaliditetom se smatra: amputiranost, oštećenje kičmene moždine, cerebralna paraliza i druga stanja (multipla skleroza, mišićna distrofija, dječja paraliza i spina bifida).
- Određuje se klasifikacija igrača na osnovu stepena invalidnosti i odrađenih testova.

PRAVILA IGRE

1. POSTIZANJE POGODAKA

- Postignut koš se pripisuje onoj ekipi koja je uputila šut ka košu pri čemu je lopta prošla kroz obruč i to na sljedeći način:
  - pogodak s linije sloboodnog bacanja vrijedi 1 poen,
  - iz polja za dva poena pogodak vrijedi 2,
  - izvan linije za tri poena pogodak vrijedi 3.
- Svaki tim ima 24 sekundi da realizuje svoj napad tj. da uputi šut ka košu u ovom vremensku periodu.

Kady Dandeneau - u utakmici za zlatnu medalju u Limi, postala je prva košarkašica u invalidskim kolicima u istoriji Kanade koja je zabilježila tripl-dabl nakon uzbudljive pobjede nad Sjedinjenim Državama rezultatom 67-64

2. DRIBLING

- Igrač može voziti stolicu i driblati istovremeno.
- Ako je lopta podignuta i stavljena u krilo igrača, dozvoljeno mu je da gurne točak kolica samo dva puta prije nego što je obavezan da šutira, doda ili dribla loptu opet.
- Prekršaj prilikom “pravljenja koraka” nastaje ako igrač izvede više od dva guranja dok je u posjedu lopte bez driblinga.
- Igraču nije dozvoljeno da dodiruje površinu za igru nogama dok je u posjedu lopte.

3. PREKRŠAJ PRAVILA

- Invalidska kolica se smatraju dijelom tijela igrača, što je bitna činjenica zbog utvrđivanja odgovornosti za kontakt na terenu u slučaju nabijanja, blokiranja, izlaska van terena i drugih prekršaja.
- Igrač koji napada ne smije ostati u zoni reketa duže od tri sekunde.
- Igraču koji podiže noge da bi stekao prednost ili se podigne sa stolice dodeljuje se tehnička greška, kao i za neadekvatno ponašanje na terenu.
- U slučaju da igrač padne sa stolice, sudija može prekinuti igru ako po njegovom mišljenju postoji opasnost od povrede, u suprotnom igra se nastavlja.

DIZAJN INVALIDSKIH KOLICA

- Košarkaška invalidska kolica imaju niža sjedišta i točkove koji su nagnuti prema van, tako da se težište mora pomaknuti na veću udaljenost prije nego što pređe preko uporišta i prevrne stolicu.
- Krilni igrači i centri su obično ispod mreže, tako da njihove stolice imaju viša sjedišta i samim tim manju stabilnost, ali visina povećava domet igrača za postizanje pogodaka i za skokove.
- Bekovi imaju niža sjedišta i samim tim veću stabilnost za rukovanje loptom i što je brže moguće prelaženje terena.

TAKMIČENJE

PARAOLIMPIJADA

- Košarka u invalidskim kolicima se takmiči na Ljetnim paraolimpijskim igrama od Ljetnih paraolimpijskih igara u Rimu 1960. godine.
- Pobjeda na Paraolimpijskim igrama smatra se najvećom časti u međunarodnoj košarci u invalidskim kolicima, nakon čega slijede Svjetsko prvenstvo Međunarodne košarkaške federacije u invalidskim kolicima (IWBF) za muškarce i žene i odgovarajuća interkontinentalna prvenstva.

- Na Paraolimpijskim igrama koje su bile održane u Tokiju 2021. godine u kategoriji muškaraca:
  1. zlatna medelja – USA
  2. srebrna medalja – Japan
  3. bronzana medalja – Velika Britanija
- Na Paraolimpijskim igrama koje su bile održane u Tokiju 2021. godine u kategoriji žena:
  1. zlatna medalja – Holandija
  2. srebrna medalja – Kina
  3. bronzana medalja - USA
- Domaćini narednog Svjetskog prvenstva su Ujedinjeni Arapski Emirati i biće održano od 9 do 23 juna 2023. godine. Na ovom prvenstvu će učestvovati 16 muških i 12 ženskih timova.

ZAKLJUČAK

- Klasifikacija igrača je zasnovana na specifičnim testovima koji su vezani za sport, a nisu zasnovani na medicinskoj dijagnozi ili na pregledu funkcije mišića.
- Sportisti sa minimalnim invaliditetom klasifikovani su kao 4,5, a pojedinci sa najvišim stepenom invaliditeta (kao što je paraplegičar sa potpunom povredom ispod grudnog koša) bi bili klasifikovani kao 1,0. Svakom igraču se daje klasifikacijski broj koji je zasnovan sposobnosti šutiranja, skoka, guranja, dodavanja i driblinga.
- Pet igrača iz svake ekipe na terenu tokom igre ne smije preći ukupno 14 poena